

ניצחון טכני

בבת אחת הנסיעה התגלתה כטעות. בואי נלך, אמרתי לה. היא שאלה לאן. הביתה, הסברתי, אנחנו יכולות, הן לא ירגישו. הילדה הסתכלה בי. סליחה, אמרתי, רק צחקתי. אנחנו נשארות. הנהג תפס את מקומו והניע. שמונה שנים שלא הייתי בירושלים. לא מאז שלקחתי אותך לסיור בעיר. יכולתי שלא לדרוך בה לעולם. אבל הבת שלי.

הילדה ביקשה קוקו נמוך. זה הגוף שלך, אמרתי לה ופיתלתי את הגומייה בכוח. סיפרתי לך שבגילה הסתפרתי קצר ואימא שלי אמרה שאני מכערת את עצמי במכוון. עכשיו אספתי לילדה את השער בזנב רטוב שנשרך על גבה, לא מרפה. החזקתי חומר מת ביד, כמו הציפורניים שגזזתי לה. אם היינו ציפורים אלה היו נוצות שהייתי מורטת. סובבת את הגומייה הכחולה סיבוב שלישי ואמרתי לה, זהו, את מוכנה.

היינו האחרונות שהגיעו לרחבת הכורכר שליד מסעדת הבשר, סמוך לשער הצהוב. זה היה קצה העיר שאף פעם לא חשבתי עליה כעל מקום עם קצה. אם לבושה במעיל פוך ניגשה אלינו ובידה מכנסי טייץ של רקדניות זעירות. בתה הגבוהה עמדה בצד והתאמנה על בעיטות. הילדה שלי תפסה לי את היד והידקה. תדרים דקים עברו בין הבנות מבלי שאפענח אותם. אתה זוכר? אני זוכרת. בגיל הזה עצמת ההצפנה היא אינסופית. תודה קרן, אמרתי והושטתי לאם במעיל את הכסף. שטויות, שטויות. רק שלא יהיה לבנות קר בירושלים. ניסיתי להסתיר את הילדה עם התיק כדי שתלבש את הטייץ מתחת לחליפת השחקניות הייצוגית. הקוקו הנמוך הותיר קווים רטובים על התלבושת. הילדה נענעה ראשה להדגשת השלילה. בנות אחרות התרחקו לבעוט בכדורים, באור האחרון הפרטים היטשטשו, צלליתן כמעט נוזלית.

הפעם עברנו את השער הצהוב, חולפות על פני המכוניות החדשות שעמדו ריקות ובוהקות. קראנו את תקנון מועדון הספורט שהוצמד לקיר החיצוני, אף על פי שהכרנו

אותו בעל פה. הוריתי לה להיכנס לבדה למלתחות להתלבש. בפינות המגרש עמדו שחקנים בגדלים שונים, כולם במדי הקבוצה, כאילו שימשו בדיאגרמה המפרשת את גילי האדם. ילד, נער, איש. היו מעט מאוד בנות במועדון הזה אבל גם הן לבשו אותם בגדים. כשחזרנו לאוטובוס, המאמנת הנהנה אל בתי שהזדקפה תחת מבטה. משחק ליגה, היא אמרה לה, את מוכנה. הילדה הייתה כרוכה אחריה ונהגה להגיש לה אבנים ופרחים זעירים שמצאה בדרך. באימון האחרון היא תפסה נוצה בהירה שנישאה בזרם אוויר ורצה והגישה אותה למאמנת. המאמנת נייערה את הנוצה לדשא, כאילו לכלוך נדבק לה ליד. הילדה, לא נעלבת, חזרה לעמדה שלה.

השעה התאחרה. אמהות ובנות ישבו צפופות במושבים הקדמיים. לא שמעתי מילה אחת שאמרו. בבת אחת הנסיעה התגלתה כטעות. בואי נלך, אמרתי לה. היא שאלה לאן. הביתה, הסברתי, אנחנו יכולות, הן לא ירגישו. הילדה הסתכלה בי. סליחה, אמרתי, רק צחקתי. אנחנו נשארות. הנהג תפס את מקומו והניע. שמונה שנים שלא הייתי בירושלים. לא מאז שלקחתי אותך לסיור בעיר. יכולתי שלא לדרוך בה לעולם. אבל הבת שלי.

הנהג הדליק את הרדיו ושמענו פרסומות לשואבי אבק ולמכונות כביסה. שום דבר אינו טוב כמו הניקיון שלנו, שרו הפרסומות. מכונות הכביסה שלנו מאריכות שנים. הנוזלים שלנו מבריקים משטחים. העולם נצץ מרוב מילים נקיות. הילדה שאלה מה יש לאכול וחזרה להביט מבעד לחלון. כל מה שנשקף בעדו היה כביש מהיר ובניינים בני שלוש קומות. היא חיפשה סוסים או פרות. לפני שנה עצרנו את המכונית השכורה ליד עדר פרות חומות שרעה בסמוך לכביש. אימא תראי, אמרה אז, הנה להקה. לא תיקנתי אותה. תאר לך, להקת הפרות דוהרת שוב.

סירנות הכריחו אותנו לעצור. האב היחיד ישב במושב המקביל והסביר לבתו על אפקט דופלר. ידעתי שההסבר שלו שגוי אף שלא ידעתי להציע הסבר אחר. האם שקנתה את הטייצים אמרה, הנה בא ראש הממשלה. תודה קרן, מלמלתי. שלוש מכוניות שרד שחורות מוקפות בניידות משטרה עצרו את התנועה. זה לא ראש הממשלה, אמרה אם אחרת וחשבתי שהיא מדברת לא אתנו אלא עם מישהו בטלפון. השיירה קצרה מדי לראש הממשלה, אמרה, אולי זה שר החוץ. אבל ראש הממשלה הוא גם שר החוץ, הרהבתי. אז זה בטח השגריר האמריקאי. היא חזרה לצג הטלפון. הילדה שלי קילפה גלד זעיר של עור מכף ידה. לא ידעתי מה קרה לה. איזו פציעה חמקה ממני וכבר הפכה לגלד. תפסיקי. את רק מחמירה את זה. התנועה עדיין עמדה.

הילדות היו שקטות. זאת ההתרגשות שלפני משחק, אמרה מישהי שלא זיהיתי. הבת שלה הקיאה לתוך שקית. התרגשות, זה הכול. המאמנת התבוננה קדימה, עומדת קרוב לנהג באימונית כחולה, מבטה מופנה לפנים כמו פסל אישה על חרטום ספינה עתיקה. תלתליה משוחים בשמן ואסופים על עורפה. האוטובוס חזר לנסוע. ראש הממשלה היה במקום אחר.

האב הוציא מתוך צידינית כריכים שהקרום נחתך מהם בסכין. הוא הציע אחד לילדה. הידקתי את הגומייה הנוספת על ידי. ליאת תמיד דואגת לנו, אמר. ככה היא. היא פשוט בבית עם הקטנה. מזל טוב, אמרתי. אתה מבין, כאן כל הזמן נולדו ילדות. בטח, הוא אמר. היא משהו. משהו, אמרתי, כן.

האב בחן את בתו בשאלות במתמטיקה וידע כללי והיא ענתה על כולן בקול מתרונן. היא טעתה לעתים קרובות ואד עדין כיסה את משקפיה. הבנות הגדולות התנערו משתיקתן ופיתלו את ידיהן במשחק מהיר של מחיאות ולחישות. האוטובוס טיפס בעליות לבירה, לילדה כאבה הבטן והיא הניחה ראשה על רגליי. ליטפתי את השערות הארוכות והאסופות שלה מבלי לפרוע אותן. עוד רגע תרוץ במגרש והורים שלא יודעים את שמי יעודדו אותה. בחורף רצתה להתחפש למלאך. עברתי בחנויות התחפושות אבל כל הכנפיים שמצאתי היו עשויות מנוצות שנתלשו מתרגולות לקראת מותן. בלילה שלפני פורים הכנתי לה כנפי נייר. בבוקר קמה בגרון כואב ונשארנו בבית. צבעתי לשתינו את הפנים בלבן, אל תדברי, אמרתי, נעמיד פנים שאנחנו פנטומימאיות. תליתי את הכנפיים בפתח החדר שלה והן פרפרו שם עד שנקרעו.

הערב כבר ירד כשדלתות האוטובוס נפתחו. פרוז'קטורים גדולים האירו את השטח כמו במחנה צבאי. זוכר שכשהגעת לארץ מניו יורק? שלושה ערבים ברציפות דיברנו אנגלית באמריקן קולוני. האנגלית שלי נשברה בפי כשדיברתי אתך. החברה שלך שאלה אם אני מעדיפה לעבור לצרפתית. לא ידעתי צרפתית. ליוויתי אותך לכותל, למנהרות, לחומת ההפרדה. אבל בחלק הזה של ירושלים מעולם לא הייתי. האב היחיד התהלך בשטח, ידיו בכיסיו, ואמר, יש כאן מתקנים, משהו. בתו מצמצה מאחורי משקפיה. זאת ליאת שהתעקשה על הכדורגל, אמר לחלל האוויר, זה מחזק קשר עין-יד. שתי הבנות הגדולות בקבוצה עשו מתיחות אבל הפסיקו באמצע התנועה. המאמנת לא הביטה בהן. הטלפון היה צמוד לאוזן שלה. מצח הבהט שלה נקמט. אוקיי, היא אמרה, אוקיי הטעו אתנו. טעות קרתה. אנחנו במקום הלא נכון.

מתחת לטריבונות הריקות קבוצת הנערים עלתה על הדשא, אף שלא נראו לי כנערים. בואו נחזור! קראה האם שקנתה את הטייצים. צ'יק צ'ק! תודה קרן, אמרה המאמנת. לרגע נסתה במקומה, כמעט מעוקלת, אישה שמצוירת בקו אחד. היא שלחה הודעה בקבוצת ההורים שצפצפה בטלפונים של כולנו: מי שבא באוטו פרטי שימו בווייז מגרש דשא סינטי הר חומה.

כששוב ירדנו מהאוטובוס כבר היינו בחוץ לארץ. כמו בשדה תעופה שהכול בו זר ונועד לשימושם של רבים ולא לאיש במיוחד. לכלוך סמוי נדבק לעור ולבגדים. חלקיקים זעירים של עור ואבק, זה לא בשטחים, הר חומה? שאלתי את האימא שלידי. מה מאמי? ענתה בהיסח דעת, משיבה סימן שאלה על סימן שאלה. היה נדמה לי שאני צודקת, שזה שטח במחלוקת, שטח שהופקע, אבל ההגדרות חמקו ממני. אני חושבת שזה לא שלנו, ניסיתי עוד פעם. עזבי, היא אמרה לי בחביבות. מה לא שלנו? דווקא אז נזכרתי בשיר הזה שקראת באוזניי, אני מחפש יותר ירושלים לא פחות. כשנסעת השארת לי את הספר שהופיע בו השיר הזה, אותו סימנת בכוכבית חיוורת על הדף. אם השארת לי מכתב זה לא היה מכתב אהבה. והנה היא הייתה, עוד ירושלים. לא יכולת לראות אף אחת מאתנו, אבל רגלינו עמדו בשעריה.

האוויר היה קר. המשחק של הבנות נדחה לשעה תשע. מישהי אמרה שיש בית ספר מחר אבל היסו אותה. מה העניין? חוויה, אמרה אם אופטימית. אפילו הבנות הגדולות נצמדו זו לזו. הורי הקבוצה המקומית שתו קפה מתרמוסים וכרכו על הצוואר צעיפים

בצבעים החמים של הקבוצה הביתית. אולי בעיר הזאת ילדות אינן ישנות. קנינו להן שתייה במזנון. כשחזרנו, המשחק כבר התחיל.

עמדתי עם כוס הנייר וראיתי את בתי בשער והטייץ השחור מבצבץ מתחת לבגדי המשחק. הילדות שלנו היו קטנות מאוד. הקבוצה היריבה נראתה עצומה. הילדות שלנו היו חלשות, ילדות שבירות, ילדות מובסות. גם הגדולות. האחרות היו נפילות ממש. זה בגלל אוויר ההרים הצלול, אמרה האם האופטימית ולא הצלחתי לקבוע אם היא מתבדחת. אני לא מאמין, יש אצלן שתולות מכיתה ו', קרא האב שבתו לא עלתה למגרש. היא הגישה לאביה את משקפיה והוא ניקה אותם בעדינות והחזיר לה. אולי ייתנו לה אחר כך לשחק, אמר. נראה מה תהיה התוצאה. הן פייטריות, אמרה אם אחרת, הן פשוט עייפות מהנסיעה. אבל הן לא נראו עייפות. הן היו כמו נמלים על דשא מוצף, מחפשות כפיים עץ. את הראשונה תפסה הילדה שנותרה ביציע. כשצנחה על ברכה הרימה אותה בהשתאות והתבוננה בפלומה הדקה מבעד למשקפיה. בבת אחת מאות נוצות לבנות נחתו על המגרש. כאילו מישהו קרע שמיכת פוך מעל הדשא הסינתטי. חיפשתי בשמים להקת ציפורים שהתאורה המלאכותית הטעתה אותה. אולי שיבשנו את נתיבי הנדידה וציפורים מצאו עצמן נוחותות נחיתת אונס בהר חומה. נוצות תחילה. אימא תראי, הנה להקה. הנוצות נפלו בזו אחר זו ואז יחד, מכסות את המגרש בשכבה דקה כמו פרפרים מתים, כמו ערמות אבק וציפורניים גוזזות, כמו שלג במקום שמאה שנה לא ירד בו שלג.

כל הילדות עצרו במקומן ופרשו ידיים. המאמנת קראה, בנות להתרכז! קדימה! אבל הילדות לא נעו. הנוצות הסתחררו באוויר ונפלו במבנה של ענן שנכנע לכוח הכבידה. האוויר הפך לבן, דחוס, מוצק. אלפי נוצות זעירות דבקו בתלבושות הכחולות ובתלבושות האדומות. נוצות כבדות עיטרו את שערן הרטוב שסירב להתייבש, נצמדו מפרפרות לעור, נערמות במהירות. זה היה יפה, בחיי, כמו שסכין יכולה להיות יפה למשל.

תתכופפו! נשמעה צעקה, תשתטחו על הדשא! תודה קרן, צעקה המאמנת, והילדות נשכבו על הדשא הסינתטי. ידיהן מחפות את ראשן. כי עכשיו הנוצות קרבו במהירות, כאילו מישהו שלח אותן במכוון, חותכות את האוויר כמו חצים, שורקות במעופן, ננעצות בקרקע. במה שעל פני הקרקע. מתחככות בעור. שורטות ודוקרות. אם תשאל, אני אומר שזה נמשך שעות. ימים. אומר שזה עדיין נמשך. אָשְׁבַּע בפניך שלא היה לדבר סוף. והנוצות עדיין שם, עדיין מוטחות לארץ בסופה, שורקות אותן במסרקות ברזל. הילדות עדיין שוכבות ופניהן אל הדשא שיוצר במפעל. עדיין נושמות. אבל בבת אחת זה נעצר. צפירות נשמעו ממרחק כששתיים מהילדות קמו. הן ניערו מעצמן את הנוצות, מורטות בכוח את אלה שנקלעו לקפלי הבד הסינתטי. הבת שלנו התרוממה אחריהן. עדיין החזקתי את כוס הנייר. הילדה התנוודה מעט כאילו עמדה ליפול ואז התיישבה מתחת לעמודי השער. שאר הילדות קמו גם הן. כל דבר היה מלא בהן, מלבין מאוד. הן נחו בתלוליות בהירות, רכות, בערמות זוהרות מלובן. תלים היתמרו לגובה של תלמידות כיתה א'. שריטות טריות הנצו על עור הילדות. זה בטח ממשלוח עופות, אמרה אחת האמהות שמצאה את קולה. מישהי הציעה להתקשר למשטרה, אבל ההצעה גוועה. אי שם לפני מאה שנה חתכו כרים וכסתות והנוצות התפזרו על כל העיירה. עולם נחתך ונשבר ועלה באש, לילדות אמרו אל תיגעו בנוצות. תסתתרו ואל תשמיעו הגה. תנשכו את היד שלכן.

מי שראה אותן הכיר את סוף הסיפור. אבל, את זה אתה מוכרח להבין, נוצות לא יכולות לנדוד מאה שנה באוויר ולנחות בירושלים.

הילדות מצאו את הכדור. זה היה ניצחון טכני, שמעתי את האב ממלמל בטלפון. חיכיתי שיספר לאשתו. שיאמר ליאת, היית צריכה לראות אותה. אבל השיחה נותקה. עכשיו הילדות שיחקו בתוך הערמות. בועטות בכל הכוח בנוצות שהמריאו רק בגללן ונחתו ארצה. מוטלות על הקרקע. מסתחררות ודבקות זו בזו, מאבדות גמישות ויופי. הן חרגו מגבולות המגרש אל העפר שדבק בהן. הסתכלתי בהן משחקות. כבר לא הבנתי את החוקים ואולי לא היו חוקים. שמעתי אותן לוחשות, מוחאות כפיים, מודיעות זו לזו, אני כאן, אני פנויה, אליי. חיפשתי את עיני הילדה אבל היא ראתה רחוק ממני. היית צריך לראות אותה. כמו ניצולה של טבח שלא יודעים מי מת בו.